

„Soča“ izhaja vsak petek in velj po pošti prejemanja ali v Gorici na dor pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 4.40
Pol leta . . . . . „ 2.20
Četrt leta . . . . . „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „pov. tanicah“ se plačuje za navadno tristop. no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za vsake črke po prostoru

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah na Starem trgu in v Nauski ulici in v prodajalnici G. Likarja v Semeniških ulicah h. št. 10.

Dopisi naj se pošiljajo uredništvu Via Mercato 12, naročina pa opravništvu „Soča“, Via Seminario št. 10.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi na se blagovoljno frankujejo. — Delavcem in drugim neprilicnim se naročina niža, ako se oglase pri opravništvu.

Slovenci.

Blagoslovljenje zastave „Slovenskega bralnega in podpornega društva v Gorici.“ razne zapreke, ki so zavirale to blagoslovljenje celih pet let, ter različne priprave in omejitve, ki so se še zadaj dan naložile, kažejo dovolj jasno položaj, v katerem so nahajajo Slovenci na Goriškem in v Gorici, ter pričajo glasno in neovrgljivo, kaj je Slovenec, kaj hoče in kaj more. Če primerjamo slavnost slovenskega društva z ono, katero so imeli Italijani (P) 16. septembra pr. l., pokaže se koj velikanska razlika v našo korist.

Ko je veliki Kameleon zatrobil v jerihuntsko trombo, kak glas se je širil iz nje po Gorici in po sosednih deželah? „Odio agli Slavi“ — „Gorizia una e tutta.“ Sovražstvo do Slovanov bil je prvi bojni klic, kateri naj bi dal pogum podjetnikom ter gnal trume na njih plešiča. Strast se unemali židovski časniki v ljudstvu ter gojili in poviševali jo, da bi ono slavilo slavo željne. Kako vse drugače pri naši avstrijanci! Najplemenitejši čuti slovenskega srca so se budili in krepili, ki so bili dovolj močni, da so slavnost izvršili in ob enem mirno prenesli vsakovrstno žaljenje omikanih surovežev. Z največjo skrbjo zatirala se je povsod naravna strast, da so odsevali povsod le blagi čuti, ki so slavnost omilili, dičili, povzdigovali. V tem je velikanska razlika med našo in njihovo slavnostjo, in sicer nam na korist in čast.

„Italijanska Gorica“ bil je drugi bojni klic o priliki lanske slavnosti. In kako so umevali to italijanstvo, kazala je vsa slavnost, kajti niti v govorih, niti v godbi, niti v petji, in niti v raznem lepotičji ni bilo niti najmanjše avstrijske zastavice, ampak vse le italijansko-mestno. Vse drugače pri nas. Mi se čutimo Slovence in se zavedamo in ponasamo kot taki, pa ne preziramo in ne opuščamo avstrijeva. Naše slovenstvo je avstrijsko in si ga niti ne moremo misliti drugače; zato je pri nas nemogoče taka demonstracija, kakršna se je pokazala pri slavnosti 16. septembra, da se je namreč popolnoma preziralo avstrijevo. Kadar imamo mi narodne ali društvene slavnosti, razobešamo narodne zastave, pa poleg avstrijskih in pod avstrijskim grbom, ker smo prepričani, da v Avstriji je naša domovina, da Avstrija nam daje moč in da na pogaj svojega obstanka ne moremo in ne smemo pozabiti niti tedaj, ko se nam prepove kak javni sprevid. Naša slavnost je bila patrijotična, avstrijska slavnost. In na to smo ponosni in v tem se ločimo od bratov Italijanov, katerim je Kameleon iz rok iztrgal avstrijska znamenja.

Naša slavnost ni ločila, ampak je družila vse dobre življe goriškega mesta in z dežele. Počastili so nas ne le rojaki Slovenci, ampak tudi pošteni Nemci in Italijani, ker nam ni za razpor, za prevago, prevaro in smešenje drugih, ampak za dobrohotno spoznavljanje in prijazno medsebojno občevanje. Če smo narodni, ljubimo sebe in svoj narod, pa ne sovražimo drugih, marveč jih spoštujemo, visoko cenimo ter vabimo k sebi, puščajoč jim vse pravice, katere za se zahtevamo. Tako je naša narodnost.

Italijanska slavnost 16. septembra vršila se je med udeležbo in deloma z denarno podporo vsakovrstnih uradov: državnih, deželnih in mestnih brez najmanjše ovire, ker od strani Slovencev se ni bilo ničesa bati. Naše slavnosti udeležil se je edino zastopnik c. k. vlade, mestno starešinstvo jej je pa nasprotovalo. Žugalo se nam je od raznih strani in ves slavnostni prostor smo morali s stražami obkoliti. In pri vsaj omejitvi in pri vsem izzivanji nekaterih starih in mladih mestnih postopačev v cilindrih in brez njih, ohranili so Slovenci ves čas svoje slavnosti mirno krv in se niso dali zapeljati k nobenemu neredu. To njih zmerno in previdno vedenje se splošno priznava, splošno hvale in povzdiguje. S tem so pokazali Slovenci, da imajo svoje čute v svoji oblasti, da se miroljubni, modri, uljudni in nasprotni vsakteremu neredu. Ta lastnost Slovencev povzdiguje ter jih dela velike celo v očeh nasprotnikov.

Če hočemo v kratkih besedah izraziti pomen

lepe slavnosti, ki se je vršila 7. t. m. „Pri ogeraki kroni,“ moramo reči, da ta slavnost kaže, koliko težav in zaprek ima Slovenec v Gorici in na Goriškem v svojem naravnem razvitku; ali da Slovenec se radi tega ne da spraviti s poti postavnosti in poštenosti, da pri vseh njegovih težavah ga vodijo plemeniti čuti narodne zavesti, bratske ljubazni, medsebojnega spoštovanja in neomahljive zvestobe do Avstrije, njegove domovine. Ako bi omenjena slavnost ne imela nobenega vsepa razen tega, da je slovenski narod v Gorici in na Goriškem zopet pokazal se v tej svoji naravni luči, moramo biti z njo zadovoljni ter čestitati društvu, ki jo je priredilo. Živio!

NAŠA ZASTAVA.

Slavnostni govor pri blagoslovljenji zastave slovenskega bralno-podpornega društva v Gorici dne 7. julija 1889.

Prečastiti gostje, dragi sodruštveniki in rojaki! Zbrali smo se danes, da vbrana duha in vzvišenih čutov obhajamo svečano blagoslovljenje zastave našega bralno-podpornega društva, — društva, kateremu je po pravilih odločen dvojni dobrodelen namen: prvi, da podeluje duševno, in drugi, da podeluje gmatno podporo svojim članom. In to svojo sveto, humanitarno nalogo je ono do zdaj tako vestno in vsepašno spolnovalo, da si je ravno po svojem blagotvornem delovanju zagotovilo trajen obstanek v našem mestu.

Iz drobnega zrna, katero so pred leti zasejali goriški rodoljubi s tem, da so ustanovili štalskično podružnico, katera bi imela privabiti v krog narodnega delovanja in napredovanja poštene elemente nižjega stanu, pa slovenske korenine, vzraslo je polagoma krepko drevo, pod kojega košatimi vejami si naši vrlj rokodelci, delavci, služabniki vedro duh, blaže srce in širijo omiko, — pa tudi hlade in celijo rane v stiskah in boleznih.

Na zdravi podlagi ustanovljeno, iz čilih elementov sestavljeno in od rodoljubno gospode krepko podpirano društvo ojačilo in razvelo se je v kratkem tako, da amemo danes na nje zares ponosni biti. Ono ima svojo bralnico dobro oskrbljeno s primernimi časopisi; ima svojo knjižnico, v kateri dobivajo društveniki zdrave duševne hrane; prireja lepe zabave s petjem, glediščnimi igrami in deklamacijami in s tem pospešuje narodno omiko — in kakor kažejo letni računi, sponaša se društvo izvrstno tudi kot podporno društvo, ker podeljuje svojim članom vsako leto obilne podpore v slučajih boleznij in smrti.

Po enaj lastnosti pa se prav posebno odlikuje to društvo: da veje v njem zraven čistega narodnega duha — tudi čist avstrijski duh in da silijo iskreni čuti prodirajoči iz tega duha pri vsakej dani priliki na površje.

Po svojih postavno potrjenih pravilih ima društvo kot svoje očitno znamenje zastavo — slovensko zastavo belo-modro-rudečo, okrašeno s podobno slovenskih blagovestnikov av. Cirila in Metoda. Nad zastavo pa je pritrujen črno-rumen trak v dokaz, da išče pošteno slovensko društvo edino varno zavetje pod mogočnimi peruti dvoglavega orla, v preljubljeni naši širši domovini-Avstriji.

Prečastiti gostje, dragi sodruštveniki! Kako srčno rad bi danes zabrenkal najveseleje strune svojega srca, kako neizmerno rad bi z iskreno, navdušeno besedo izrazil svojo zadovoljnost, da smo slednjič doživeli dan, ko amemo tu v središči glavnega mesta naše dežele, katero zmatramo in imamo popolno pravico zmatrati vsi v deželi in v mestu živéči Slovenci in Italijani kot svoje skupno mesto, — obhajati redko slavnost blagoslovljanja naše društvene zastave!

Toda, gospoda moja! zmes nenavadnih občutkov razburja mi srce ter je nagiba boljše k otožnosti nego k veselji. In če se oziram krog sebe, zdi se

mi, da vidim, kako se tudi po Vaših jasnih čilih podé megje otožnosti in vznemirjenosti, tako da skoro lahko rečem: Vas ni privabilo senika krepčenja po veselji, po zabavi, marveč priglasa Vas je društvene rodoljubna dolžnost. Vi ste hoteli pokazati, da se ne vstrašite stoterih stavljenih zaprek, ampak da hočete biti na svojem mestu, ko obhaja društvo svoj častni dan. Vas prečastite goste pa je privabilo uljudno sočutje. Vi ste nam hoteli pokazati, kako za pravico vneta gospoda, kako pravo pošteno meščanstvo sodi o stoterem žaljenji, koje smo morali doživeti in pretrpeti v preteklih petih letih, od kar se je bila prvokrat vzbudila misel blagoslovljanja naše zastave, do zdaj — posebno pa v zadnjih preteklih tednih. Hvala Vam, preserčna hvala, na Vašem blagem sočutji!

Da, gospoda moja! naša zastava ima svojo dolgo, žalostno zgodovino, in preden je še položil duhovnik na njo blagoslovil svojo roko, vendar jo uže trnjevi venec mučenitva; v ta venec so vpletali in vpletajo vsak dan trnje sumničenja, obrekovanja, zasramovanja, hujevanja brez konca in kraja. Ta venec pa velja sveda društvu, ta venec velja nam slovenskim meščanom in v Gorici živéčim Slovincem. In bode nas njegovo tanje in boljše nas in skoleb po njem prizadete rane. — Na drugi strani pa nas hladi in tolaži zavest, da imamo v Gorici in zunaj Gorice, v deželi in zunaj dežele mnogo sočutnih sro, mnogo prijateljev, da se pošteno meščanstvo nikakor ne vjema s tem, kar se zoper nas počenja in da imamo v d n a j s k i vladi mogočno zaščitnico.

To pa, kar smo doživeli v preteklih tednih, razburilo nas je, pa nas ni potlačilo; vzpenirja nas, pa nam ne jemlje poguma; žali nas, a nam ne vzbujja maščevalnih mislij: Bog je ohranil maščevanje sebi.

Dogodki najnovjše dobe nam vzbujajo nado — in Bog daj, da se gotovo vresniči! — da nastopijo za nas kmalo mirniši in boljši časi, da nam zasije na Primorskem milejše sonce.

In v tej sladkej nadi, v tem trdnem zaupanju oklenimo se svoje drage zastave — belo-modro-rudeče! Te barve nam morajo pomenljive biti v najblažem zmišlu.

Bela barva nam znači nedolžnost. Nedolžno bode naše društvo, kakor je nedolžen in neumadoževan v svojem državljanskem čutstvu ves slovenski narod združen pod krasnim geslom: „Vse za vero, dom, cesarja!“

Modra barva nas opominja k zvestobi. In mi se ponasamo se svoje zvestobe; s medsebojno prijateljske zvestobe med društveniki, se zvestobe do svojega milega naroda, z neomahljivo zvestobo do prevzvišenega cesarskega prestola in do širne Avstrije. Vsi člani našega naroda so zvesti državi; nikdo naše krvi se ne kláti kot vojaški bagunec po drugih državah, nikdo se ne skriva — živéč od milosti domačinov — kot veleizdajalec po sosednjem kraljevstvu: Naša zvestoba je naš najvažji ponos.

Dob se lomi, skala poka, hrič se omaje in hrest, Zvestoba Slovencev ne gane!

Rudeča barva — znamenje zarode, plamtéce ljubezni — je gotovo tudi naša barva. Ljubezni do Boga, ljubezni medsebojno, ljubezni do društva, kojemu posvečujemo danes zastavo, ljubezni do mile materniščine, ljubezni do naroda, kojega svešti sinovi smo in hoče, ljubezni do drage oše in širše domovine in njenega viteškega vladarja — vse to nam predočuje, k vsemu temu nas navdušuje čuteja, rudeča barva naše zastave.

Ta vzvišen pomen naj ima torej za nas naša trobojnica, in sveta blagovestnika Ciril in Metod, kojih podoba krasí našo zastavo, naj nam isprošita milost pri Vsegamogočnem, da v tém zmišlu vedno zvesti ostanemo svojemu društvu, da se boji blagoslov, ki se zdaj podeli našej zastavi, dobrodelno razlije po vsem društvu, po vsem slovenskem narodu in da trajno počiva nad našim mestom in nad našo deželo, da se raskade obliki raspora mej somiščani in sodeželani dyeh tu živéči narodnosti in se porras

meji nje mir — sprava — toda sprava na podlagi popolne enakopravnosti. In ker nam je ta enakopravnost zagotovljena po postavi katero je blagovolil potrditi naš prevrtili Cesar, rabim Vas, gospoda moja, da vzkliknete iz globine srca trikratni navdušeni: „Živio naš viteški cesar Fraa Josip I.“

SLAVNOST

„Slovenskega bralnega in podpornega društva v Gorici“

Vrtila se je pretekla nedelja 7. t. m. na jako dostojen in pomembiv način. Društvena slavnost postala je narodna, to je vsega slovenskega naroda na Goriškem, in narodna svečanost promenila se je v krasno avstrijsko patriotsko slovesnost, ki je povzdigovala srca navzočih, ki budi čudenje in spoštovanje do Slovencev v vseh dobromislelih ljudeh, ki so se je udeležili, ali ki so slišali pripovedovati o nji. Natančen opis te svečanosti presega meje našega lista in zadovoljiti se moramo z opisom, ki pristaja našemu listu.

OVIRE.

Priloge za slovenske blagoslovljene društvene zastave delale so se še pred petimi leti v veliki meri; a takrat se je morale vse opustiti. — Za letošnjo svečanost našel je odbor delati sredi meseca aprila. Predsednik s dvema odbornikoma se je dogovoril s krdmarjem pri Katarinu, da prepusti za ta dan 16. junija svoj vrt in dvorišče društvu v namenjano slavnost. Potem se je udeležila prošnja za dovoljenje na c. k. okrajno glavarstvo, ki je slavnost sicer dovolilo, pa tako omejilo, da je moral društveni odbor ulečiti priziv do namestništva proti dotičnemu odloku. Med tem so izvedeli naši prijatelji v mestu o nameravani slavnosti ter so začeli hoditi pit h Katarinu tako dolgo, da so si pridobili njegovo srce in besedo, da odpove Slovencev svoje prostore.

Med tem se je bil odbor obrnil tudi na Dunaj do državnih poslancev ter opisal jim vse to zadevo, ki se je vladila uže pet let. Nenasadno dojde 5. junija odlok c. k. namestništva, ki je uničil prej omenjene omejitve c. k. okrajnega glavarstva ter potrdil program, kakor ga je bil odbor sestavil. Ko smo na to popražali pri Katarinu za prostore, videli smo, da je omrežen po naših prijateljih s Kornja ter da nas je postavil prav nerabno na cesto. Bog mu odpusti!

Na to je odbor sklenil, naj se slavnost prenese na 7. julija ter naj bo predpoludanski del v cerkvi sv. Ivana, popoludanski pa v prostorih gostilne pri Ogerski kroni. Proti temu so se naši prijatelji jako repenčili ter hodili iskat pomoči v Trst in k okrajnemu glavarstvu v Gorici. Ta program ni bil potrjen, češ, da vsa slavnost se mora vršiti na enem in istem mestu. Društvo je bilo siljeno prenesti tudi blagoslovljenje in cerkveno slavnost k „Ogerski kroni“. Okrajno glavarstvo je dovolilo ta program; a izbudila se je vest nekim ljudem, katerim je spala lani, ko je italijansko društvo v enem in istem zasebnem vrtu imelo sv. mašo in potem ljudski ples, ter so skušali pri prečastitem knezo-nadškofijskem ordinarijatu doseči, česar niso dosegli.

Ob enem se je mestno starišinstvo zavzelo za mir in varnost goriškega mesta pred Slovenci ter je sklenilo brzojavno pritožbo na namestništvo in na ministerstvo proti danemu dovoljenju. Trdili so, da slovenska slavnost žali italijanaki značaj mesta goriškega da draži meščane in da bo povod nemiru in neredom. Vladni komisar baron Rochbach je pobijal razloge, katere sta navajala mestni župan in posebno dr. P. o. c. Vendar se je sprejel predlog proti našemu društvu, ki ga je stavil dr. Venuti, in glasovali so zanj tudi starišine, katere smo Slovenci volili: grofa Strasoldo in Attenu, Zoratti, Marzini in Maurovich. Seje so niso udeležili Coronini, Lenassi, Strechel. Proti nam glasoval je tudi starišina Josip Goriup z Vrha pri Kanalu. Pa vse te pritožbe niso mogle nič opraviti. Dr. vitez Tonkli imel je svdijeno pri ministru Taaffeju ter mu je razložil Goriško zadevo. Nekateri pravijo, da mestno starišinstvo ni dobilo odgovora z Dunaja, drugi pravijo, da mu je bilo namigneno privatnim putem, da izročijo mestno upravo cesarskemu komisariju, ako starišinstvo nima moči, da bi skrbelo za potreben red in varnost. Za podlago tem razpravam v mestnem starišinstvu je služila prošnja nekkih ljudij v tem smislu, katerih imen pa do zdaj niso še priobčili.

Ker uradnim putem se ni mogla slavnost zaprečiti, lotili so se privatne poti. Najprej so gosliničarko strašili s protinimi pismi, katera so pošiljali tudi kumici grofinji Lanthieri v Vipavo in društvenemu predsedniku. Dalje so skušali pregovoriti voznike, da bi društvu slavnostnega dne ne vozili, strašili so družice in sodelovalce, da bi se odpovedali; grozili so onim veteranskim godcem, ki so ob enem pri mestni godbi, da jih odpuste od zadnje, ako bodo sodelovali pri slovenski svečanosti. Še zadnje noč so občevali po 10 gl. vsakemu godcu, ki bi odstopil. Ko vse to ni nič pomagalo, pokazali so zidove pri

„Ogerski kroni“ in društvenem predsedniku. Tak plemeniti boj bojevali so nekateri ljudje proti slavnosti podpornega društva. Kako je mogel grof Attenu proti nam glasovati, ne razumemo, kajti znan nam je, da bi bil sicer pripravljen dati nam svoj vrt na Kornji, kakor ga je bil dal italijanskemu društvu.

Nekaj dni, pred ko se je vršila slavnost, postavil je bil nekde celo nekako toambo na okno Marzinijeve gostilne, katere so se v pravem času ugasili, in „Corr.“ je bil koj pripravljen trditi, da so jo Slovenci položili. Strašili so še dalje s bombami, pretopi in vsom, kar se se izmišljili; ali Slovenci smo vedeli, da smo na postavni poti, in so nismo dali ugnati v kozji rog. Prosilni se nam za dan slavnosti dečje, toče, viharja in najhujše slabe ure ter občevali, da plačajo za sv. mašo, če se jim želja izpolni; pa se jim ni izpolnila. Poln „svete“ jese je nekdo rekel v nedeljo, da je celo Bog „sklat“ in da drži ž njimi, kor jim je dal lepo vreme.

PRIPRAVE.

Slavnost podpornega društva zanimala je Slovence vse goriške dečele; zato so se priprave delale povsod, če drugače ne, vsaj tako, da so se ljudje pripravljali na pot v Gorico; v okolici goriški delalo se je pa še posebej. Na predvečer slavnosti videli so se v okolici nekateri krosovi, slavnostnega dne so pa že na vse zgodaj pokali topiči v Podgori, Solkanu, Šempasu, Št. Petru, Vertobji, Št. Andreži in drugih krajih.

Med tem se je bil slavnostni prostor lepo okinčal z zastavami, lampijami, grbi, zelenjem in ovitki. Oder, na katerem se je imelo vršiti cerkveno opravilo, bil je ukrašen z zelenjem okrit na tri strani; strop je bil nadolan z modrim blagom, stene okinčane z dvema sv. podobama ter s slikama Nj. Veličanstev. Odbor je nameraval okinčati tudi vhod k „Ogerski kroni“ s bršljanovim vencem in z veliko cesarsko zastavo; ali politija je to prepovedala, in tedaj se gostilna na zunaj ni ločila od drugih hiš.

Posebno skrb imela je cesarska vlada za varnost življenja ter zahtevala, naj tudi društvo pri tem pomaga. V sled tega so bili postavljeni na društvene stroške vse dni, ko so se delale priprave na vrtu, straže, da so varovale storjeno delo in blago sovražnih rok. Tisto noč pred slavnostjo ter ves slavnostni dan in naslednje noč bile so pa podvojene društvene straže razpostavljene po vseh vrtih, ki mejijo z „Ogersko krono.“ Vsa ta previdnost je bila potrebna in zapovedana radi naših goriških prijateljev. Prostore pred gostilno in vso bližnjo okolico stražila je policija, kateri je bila dodana v pomoč žandarmerija, ki je bila v ta namen poklicana z dežele. Za slavnostni dan so bile odredjene patrulle na vse štiri vetrove sveta: proti Soči, proti Solkanu, proti Rusi hiši, v Št. Rok in proti postaji. V kosarni na Travniku je bil konsignovan cel bataljon lovcev od 8. zajutra do 3. popolnoči. Bili smo torej dobro zavarovani nasproti svojim prijateljem.

Društveni odbor je imel strogo povelje, naj vabi goste imenoma in naj jih vabi le toliko, kolikor jih more na slavnostni prostor. Držeč se tega vodila izdal je vsega vkup okolo 1100 vstopnic, katerih maogo se je posgubilo, a druge so zopet veljale za cele družine. Moral je jasno povedati, da ni dovoljen vstop brez vabila, da bi ne prišlo preveč ljudstva v mesto, ki bi ne vedelo kam iti. Za godbo priporočil se je odbor veteranskemu društvu, katero je ostalo pri tem, da godba bo sodelovala. Petje je oskerbela goriška čitalnica in razni pevski zbori z dežele. Kumica je bila naprošena, družice so bile napravljene, vse je bilo urejeno, z upom in s strahom, z dobro in slabo voljo pričakovali se je

SLAVNOSTNI DAN.

Veselega srca pozdravljali so društveniki in prijatelji društva lepo jutro, katero nam je dal Bog učkati tisti dan, potem ko je prej mnogo dnij zaporedom lilo, kakor v jeseni. V za to odločenih prostorih delale so se priprave; po deveti uri začne pritiskati ljudstvo; ob deseti dovajajo se družice v lepih kočijah; pred „Ogersko krono“ je polno gledalcev; rodoljubi prihajajo od raznih krajev; prostori se polnijo; bliža se slavnostni trenotek. Med navzočimi bil je vladni zastopnik pl. Gironcoli, deželni odbornik dr. Abram, deželni poslanci dr. Lisjak, dr. Rojic, And. Kocijančič, bivši deželni poslanec Ignacij Kovačič, častni kanonik monsignor Andrej Marušič, profesor Jeler Zorn, deputacija veteranskega društva, obstoječa s predsednika in polnoštevilnega odbora, deželna poslanka isteraka Spindič in Mandič kot predsednika goriške čitalnice in delavskega podpornega društva v Trstu, par duhovnikov iz okolice goriške, župani in starišine vseh bližnjih občin, mnogi goriški gosposdi, uradniki, profesorji, trgovci, obrtniki in posestniki, udje podpornega društva v polnem številu. Zestopana so bila vsa bližnja društva: goriška čitalnica in Sokol v društveni obleki, podporno društvo tržaško, možki in ženski oddelki, podporno društvo v Lokavci, „Kat. bralno društvo“ v Podgori, Bralno društvo v Šempasu, pevci iz Dornberga, Pervašine, Vertobje, Št. Andreža, Čitalnica iz Solkana in Bralno društvo v Št. Ferjanu z zastavami, in drugoga ljudstva v velikem številu.

Vseh oči so bile obrnene proti odru, na katerem je bil v sredi majhen priprost altar. Za altajem je bil postavljen harmonij in okolo njega pevci. Pred altajem proti občinstvu je bila postavljena pregrnena miza, na njej je bila blaznica in čez njo raspeta društvena zastava s trakovi, tako da jo je občinstvo videlo. Na levi od zastave imela je svoj sedež namestnica kumici plemenita gospa Josipina Premrou, hči ranjkega pesnika, pisateljica in graščaka slovenskega Miroslava Vilharja. Kumica visokorodna gospa grofinja Dragotina Lanthieri ni mogla osebno priti k slavnosti, a navzoč je bil njen soprog visokorodni gospod Dragotin grof Lanthieri, ki je spremljal kumico-namestnico. Od začetka odra do altaja so bile razpostavljene družice v beli obleki s šopki in cvetlicami v rokah. Kumica-namestnica imela je črno obleko in prelep šopek v rokah. Družice so bile gosposdišas: Josipina in Karolina Bolko, Marija in Evgenija Boighese, Amalija in Ivana Blajjak, Gabrijela Doljak, Ana Dovgan, Josipina Golja, Marija Hmelak, Marija Jug, Karolina Lašič, Alberta in Pavla Leban, Adela Mozetič in Olga Premrou. Kakor živ venec cvetočih rož obdajale so kumica-namestnica in družice zastavo in altar, pa tako, da s prostora v vrtu je bil prost pogled na zastavo in na altar.

Ob 10 1/2 pristopi društveni predsednik in deželni poslanec dr. Anton Gregorčič k altaru in začne tiho sv. mašo; stregla sta mu dva dijaka. Oktet izrjajskih pevcev pol je Nedvedovo mašo, katero je na harmonij spremljal g. Fon. Po evangeliji prebere duhovnik nedeljski list in evangelij ter moli nekaj očenšev za presvitlega cesarja, za stanovitnost slovenskega naroda v katoliški veri, za mir med avstrijskimi narodi, za ustanovitelje in dobrotnike podpornega društva, za vse žive in mrtve društvenike. Na vse pričujoče napravila je daritev sv. maše v takih okoliščinah globok utis in marsikomu igralo so solze v obeh. Po končani službi božji imel je odbornik g. Klavžar slavnosti primeren govor, katerega podajemo čitateljem na drugem mestu. Občinstvo je na poziv govornikov zagromelo trikratni živio! prosv. cesarju.

Po govoru bilo je blagoslovljenje zastave po obredu, ki je predpisan v rimskem obredniku za blagoslovljenje sv. podob. Na to so se zabivali žbljji v zastavo; prvi je zabil duhovnik, potem kumica — namestnica, dalje podpredsednik društva, grof Lanthieri, vladni zastopnik, predsednik veteranskega društva, vse družice druga za drugo, predsedniki goriške Čitalnice, tržaškega in lokavskega podpornega društva, Sokola, Čitalnice solkanske, Bralnih društev v Podgori, v Št. Ferjanu in Šempasu, sledajo nekateri odborniki. Med tem so peli Kozanski, Kanalski in Ročinjski pevski zbori prav lepo Lebanovo skladbo „Molitev“.

Po tem so privezale družice črno-rumeni trak na zastavo, kumica namestnica s pomočjo nekaterih družic trak visokorodna kumice grofinje Lanthieri (bel) druge pa trak goriških Slovencev (rudeč) in društveni trak (bel). Odbornice ženskega oddelka podpornega društva tržaškega prinesle so našemu društvu krasen trak (moder), ki je edin reančen; to je samo ta trak ima napis 7. julija 1889, vsi drugi 6. julija 1884! Trak je pripela predsednica gospa Schmid; a prej imel je kratek nagovor predsednik g. Mandič, ki je prinesel z obilno deputacijo pozdrav od brskega društva v Trstu.

Ko je bila zastava blagoslovljena, izroči jo podpredsednik Julij pl. Kleinmayr z lepim nagovorom zastavonoši Ludoviku Keršvanju. Na to zavrira veteranska godba cesarsko pesem, katero poslušajo navzoči stoje in odkritih glav. Gromoviti živio se razlegajo daleč okolo, ki veljajo cesarju in zastavi. Na to se približate zastavi Solkanca in Št. Ferjanskega ter poljubite svojo novo sestrico. Godba zavrira „O du mein Oesterreich“, kar vzbudi burno ploskanje in odobravanje. Nova zastava se zasedi na odru, da jo navzoči ogledujejo, a pozneje se prenese na bližnji drev, kjer so jo Sokoli stražili. Ljudstvo se začne razhajati, kumica-namestnica odide, družice se odpeljejo, gosti zapuščajo prostor, oder se razdira in vse se pripravlja za — banket.

BANKET

je bil uspevan ob 2 urah popoludne in je združil pri skupni mizi nad 120 gostov. Razen banketovcev bilo je še mnogo drugih gostov, ki so obedovali pri „Ogerski kroni“. Veteranska godba je svirala prijetne kose ter razveseljevala navzoče; krasne napitnice so poveljevale dobro voljo. Prvi je napil predsednik dr. Gregorčič presvitlemu cesarju; godba zavrira cesarsko pesem in gromoviti živio! se razlegajo po vrtu. Podpredsednik Julij pl. Kleinmayr napije kumici visokorodni gospej Dragotini grofinji Lanthieri in njeni namestnici plemeniti gospej Josipini Premrou. Visokorodni gospod Dragotin grof Lanthieri se zahvali na napitnici svoji soprogi ter napije v pravilni lepi slovensčini podpornemu društvu. Odbornik prof. Berbuč napije družicam, ki so vse počastile banket s svojo navzočnostjo. Ern. Klavžar nazdravi gostom od blizu in z daleka, na kar odgovori prof. Mandič, predsednik tržaškega podpornega društva. Oficijelne napitnice so bile s tem končane; a še je napil J.

pl. Kleinmayr veteranakemu društvu, na kar se je vnovič zahvalil grof Lanthieri kot poveljnik tega društva. Deželni p. Janez dr. Lisjak napil je gosp. Mandiču, a ta pesniku Simonu Gregorčiču. Gospod Pirjevec nazdravi goriški Čitalnici kot materi podpornega društva, prof. Spinčić pa podpornemu društvu kot Čitalničnemu sinu, slednjič Simon Gregorčič v vezani besedi svojemu najbližjemu rojaku in sosedu, predsedniku dr. Antonu Gregorčiču.

Pri banketu prebral je društveni tajnik g. Sivec došle telegrame, ki so glase:

Ajdovščina. — Sveta brata Ciril — Metod slavjanska blagovestnika čuvajta Vaše blagotvorno društvo in krasno zastavo do konca dni. Živeli! z Vami Bog in Slava. Lokavčanje Podčavenci.

Bolc. — Po toliko nesramnih zaprekah jo smote vendar razviti. Verla zastava Vaša danes svetočano blagoslovljena naj vselej ponosno vihra kačajoč pot: Vse za vero, narod in cesarja! Gromoviti živio vsem, vsem! Bolška Čitalnica.

Dunaj. — Srčno pozdravljam blagoslovljeno zastavo. Pod to zastavo naj se društvo krepko razvija in razvita; ona bodi ošiten dokaz slovenskega življa v Gorici. Dr. Tonkli.

Dunaj. — Presrčen pozdrav Vam, ki razvijate zastavo vstrajnega boja za narod in dom. Slovenija.

Idrija. — Pod novo zastavo zbranim slovenskim boriteljem kličemo: Slava! Delavsko Bralno Društvo.

Kobarid. — Sovrugi trepetajo pred blagoslovom tvojim, o trobojnica slovenska! Ti nas druži, blaži in nemaj vse brez izjeme stanu in mišljenja, da oduševljeno vkliknemo: Naprej, moj rod! Naprej, zastava Slave! Gabrček.

Ljubljana. — Presrčan pozdrav zbranim rodoljubnim gospe in dekletom. Živeli vsi zbrani gostje. Viljemina Franko.

Ljubljana. — Zastava naša, katero danes blagoslovljate kljub vsem oviram nasprotnikov, govori glasno, da so naše ideje zmagovalne; ona svedoči, da morajo priti časi, ko nam bode sijalo milejšje soluce. Bog in sreča junaška! Ivan Hribar.

Ljubljana. — V duhu z Vami združeni želimo Vam, Vaši zastavi i našemu napredku lepše bodočnosti i neizprosno stojte okoli nove zastave Vaše in smaga Vaša je zagotovljena. Živeli! Goričani v Ljubljani.

Ljubljana. — Pod novo zastavo razvijate se društvo domovini v blagor. Živeli vsi udeleženci! „Slovenski Narod“.

Ljubljana. — Zastava, katero blagoslovljate danes, bode naj Vam predhodnica pri vseh Vaših poljetjih za blagor naroda. Sokol.

Tolmin. — K svedčnosti razvijta Vaše narodne zastave pozdravljamo Vas bratki in kličemo: Ne udajte se! Naprej! Tolminaka Čitalnica.

Tolmin. — Praznujete v duhu slovesen dan, kličo svojim sobratom: Živio! Bralno društvo v Tolminu.

Trst. — Pozdravlja novo slovensko zastavo iz srca globine Slovencev na slavo! Zmagoslav Kalister. Josip Straus.

Banketovci in drugi gostje so telegrame pozdravljali z navdušenimi živio! Proti peti uri je bil banket končan in gosti so se razšli; a vrt je bil vedno dobro obiskan od ljudstva, ki je želelo videti novo zastavo, dokler je ni predsednik odpeljal okolo proti šest uri, da bi ne nastala prevelika gnječa.

KONCERT

je bil krasen in je trpel od 8. ure do pozno v noč; ali popis moramo odložiti za prihodnjo številko.

Politični razgled.

Na god sv. Cirila in Metoda v petek 5. t. m. izvedeli smo iz dunajskega uradnega lista, da Njegova vzvišenost Sisinijski baron Pretis, namestnik Nj. Vel. presvitlega cesarja za Trst in Primorje, je v milosti odpuščen iz svoje dose-danje službe, postavljen v stalni pokoj in poklican kot dosmrtni ud v gosposko zbornico. Vsi časopisi so edinih misli, sa to se je zgodilo radi politike, katero je baron Pretis vodil v Primorju, in da stvari se kaj premenijo. Nekateri mislijo, da Primorje se priklopi Kranjskemu in da skupni namestnik bo v Ljubljani; drugi pa drugače. Tudi namestnik v Gorenji Avstriji Weber je stopil v stalni pokoj in na njegovo mesto pride Merveldt iz Šlezije. Kdo pride v Trst, ni še gotovo.

Na Češkem so dobili Mladočehi tudi v mestih in trgih mnogo sedežev za deželni zbor. Na Kranjskem so bile volitve večinom v smislu osrednega volilnega odbora; le v Ljubljani se je

štrana zmešala. D. Mosche in Ivan Hribar sta prišla v ožjo volitev, pri kateri je dobil prvi 320, drugi pa 351 glasov. Ta volitev je vidni izraz nevidnega prepira ljubljanskih „rodoljubov.“ Upajmo, da se valovi poležejo in da se strezni strast, kjer koli je.

Domače in razne vesti.

Imenovanja. Okrajni komisar Alojzij Fabiani imenovan je c. k. namestništvem tajnikom. — O. g. Andrej Mesar, upravitelj župnije Smarijske, postal je vikar (s nullo parochio dependens) na Livku. — Peter Medvedšek, učitelj v Opatjem Selu, preseli se kot tak na Vogerako pri Gorici.

Novi o. k. okrajni glavar za okolico goriško vitez Bosizio pride v torek 16. t. m. v Gorico ter prevzema še tisti dan opravila svojega urada. Po vsem, kar nam je znano o tem cesarskemu uradniku, kličemo mu: Dobro došel!

Slovesno blagoslovljenje društvene zastave podpornega društva je mnogo stalo; a našli so se tudi dobrotniki, ki so po svoje pripomogli, da se pokrijejo obilni stroški, in gotovi smo, da dosedanjiu dobrotnikom se pridruži še marsikateri. Do zdaj so nam naznanjeni naslednji darovi: g. šna Karolina L. 3 gl.; Neimenovan dobrotnik 5 gl.; Franjo Ferfila 5 gl.; g. čni M. in A. Sb. 10 gl.; monsignor Andrej Marušič 3 gl.; Josip Prindič 2 gl.; V. Kumar 4 gl.; Josip Ivančič 5 gl. Hvala presrčna vsem dobrotnikom!

Slavnost „Slovenskega bralnega in podpornega društva“ v Gorici izvršila se je preteklo nedeljo na vse strani hvalevredno in bo morebiti začetek boljših odnosov za Slovence v goriškem mestu in obseji. Slovenci so jasno pokazali, da stojijo neomahljivo na patriotičnih avstrijskih tleh, da spoštujejo postave in da znajo mirni biti vkljub mnogostranskemu izzivanju, zanidovanju in žaljenju od nasprotni strani, da njihova narodna zavest ni nasprotna ni patriotičnemu čutu, ni postavnosti, ampak da Slovenci znajo v krasni edinstvi družiti vse te pogoje kulturnega življenja. Nasproti so napravili naši nasprotniki tak fjaško, da ga ne vejo kam dejati. Ko so se naši razhajali od slavnostnega koncerta, čakali so jih nekateri italijanski neporadniki po cestah ter so jim žvižgali, grozili, zabavljali in so jih celo napadli, tako da je morala policija poseči vmes ter zapreti nekatero nemirneže in neporedneže. Jasno se je tukaj pokazalo, na kateri strani so vznemirovalci, in mestno staršinstvo bo zanprej vedelo, komu je treba pridigati mir, ko se bo halo izgredev.

Med osebami, ki so zaprte radi nočnih nemirov in napadov, je tudi mestni pisar Tominc, kar jako neprijetno osvetljuje naš položaj. Tudi neki prodajalec v lekarni Cristofoletti-jevi prišel je iz enakega uzroka pod ključ. Žvižgalcem dajal je znamenje oni Seppenhofner, ki piše v štacuni Venutijevi v Raštelji nasproti Moschetu. Sreča, da je bilo tisto noč mnogo policije razpostavljene, ki je na svoje oči videla, kaj in kako se je godilo. Naši ljudje, napadeni, so se mirno držali ter čakali, da jim je prišla policija na pomoč. Napad je bil pod kosarno, kjer so prišli nasprotniki od dveh nasprotnih stranij ter zajeli Slovence v sredo. Mestnemu županu prede vsled takega vedenja mestnih omikancev in pripovedujejo se marsikatero reči o prihodnosti mestnega župana, mestnega štaršinstva, mestne godbe in drugih činiteljev, ki uplivajo na javno življenje v mestu. Zagrizenost nekaterih naših soprobitalcev goriškega mesta kaže se tudi v poročilih, katera objavljajo o naši slavnosti. Med tem ko vsi pravice in razumljubi hvalijo in povzdigujejo našo slavnost radi patriotičnega duha in izrednega reda, opisujejo jo neki zagrizenci kot ničevno, kot fjaško, ki ne stoji v nobeni kleti — Pavletičevi. Tržaški list je celo pisal, da smo vozili družice v koših na slavnostni prostor. S tako zagrizenostjo in lažjivostjo si naši nasprotniki ne pridobe spoštovanja. Vse drugače piše poštan Goričan stare korenike g. D. v listu „Eco del Littoral.“ Ta gospod priznava vse dobro, kar je bilo pri ročeni slavnosti, in ne zamolčuje italijanskim hujskačem, kar jim gre. Is mnogih spričevanj vemo, da poštenjaki med Italijani in Nemci mislijo vsi kakor g. D. „Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“ in Slovenci sploh morejo biti torej popolnoma zadovoljni s slavnostjo pretekle nedelje.

Mestni upliv na okolico ni vedno najbolji. To spričuje dogodek v Solkanu, kjer so posestniku Lenassi-ju, ki baje Slovence po strani gleda, pomagali hišo in mu tudi pretili. Ako so to naši ljudje storili, moramo jih odločno grajati in svariti, naj ne hodijo po kultura v mesto, kateremu je ne ostaja. Če v Gorici Slovincu hišo pomagajo, se nekateri neporedneži krohotajo; če se pomaže hiša na deželi Italijanu, teče ta k okrajnemu glavarstvu. Tako je storil tudi g. Lenassi, kakor pravijo. Sicer pa si dovoljujemo tudi g. Lenassi-ja prositi, naj ne daje po

voda neredom, ker pregovor pravi: „Kdor išče, najde.“ O priliki letošnjega vojaškega nabora devalo se je ime Lenassi-jevo v zvezo z nekimi dogodki, ki so zadevali Solkanca. Zato je treba previdnosti na eni in drugi strani.

Veteranska godba nastopila je prvič javno na praznik sv. R. T. pri procesiji na Kostanjevici in pozneje pri nekem koncertu v K. vrtu. Oba krata obnesla se je dobro, a najbolje preteklo nedeljo, ko je sodelovala pri slavnosti podpornega društva. Vsed tega povabili so jo tukajšnji o. k. oficirji, da jim bo svirala pri veselici, katero priredijo po navadi drugih let prihodnjo soboto 13. t. m. popoldne in na večer na strelišči v Panovcu. Pri oficirjih dobivajo se vabila tudi za meščanske ljudi. Naslednji dan, to je prihodnjo nedeljo 14. t. m., svirala bo pa veteranska godba „Pri ogerski kroni“ ob 8. zvečer. Ker bo to prav osmi dan po lepi slavnosti, katero smo imeli goriški Slovenci v onih prostorih in v ono godbo, bilo bi pač lepo, da bi se sešlo mnogo naših ljudi h koncertu, da bi tako v duhu in v prijazni družbi obhajali osmino blagoslovljenja društvene zastave. Is vojaških, veteranskih in drugih patriotičnih krogov menda ne bo manjkalo gostov. Pokašimo, da v Gorici an smemo veseliti narodno in — avstrijsko.

Poslovi se od Gorice v soboto ali nedeljo g. Teodor Dollak, novo imenovani svetovalec deželne sodnije v Trstu. Posloval je precej dolgo v našem mestu kot državnega pravdnika namestnik in skazal se vedno jako marljivo in vestnega uradnika. Gospod Dollak je nječak rajskega deželnega poslanca in župana solkanskega Matije in sin nekdanjega poslanca v Frankobrodu Josipa Dolljaka. Najboljša naša volila ga spremljajo v novo službo.

O. k. goriški gimnazij je sklenil šolsko leto v sredo 10. julija. Iz šolskega poročila posnemamo, da s početka š. l. ta je bilo sprejetih 429 učencev, med letom so došli 4, vseh je bilo torej vpisanih 433, ali med letom jih je izstopilo 47 in ostalo do konca leta samo 386; privatist je bil 1. Is mesta goriškega je bilo 97 učencev, is dežele goriške 202, is Trsta in okolice 17, is Istre 14, s Kranjskega 17, is Stajerske 8, s Koroškega 6, is Niške Avstrije 12 itd. Po narodnosti je bilo vpisanih Slovencev 185, Italijanov 166, Nemcev 54 (?); po veri katolikov 369, protestantov 6, židov 12. Prvi red s odlike je dobilo 32 učencev, prvi red 230, izpit jih bo ponavljalo 54, drugi in tretji red jih je dobilo 66, neispravnih 5. Sprejemni izpiti za I. razred bodo 15. in 16. julija ter 16. in 17. septembra. Šolsko poročilo ima sestavek prof. Simzig-a o nepravilnih oblikah goriških (Solcizmi nella parlata goriziana). Bolnega ravnatelja Pantke-ja namestoval je profesor Josip Culot.

Poverjenice ženske goriške podružnice sv. Cirila in Metoda so vjudno naprosene, naj blagovole poslati iztirjane doneške podružnični blaginici gospej Mariji Kancler v Gorici, ulica Boschetto.

Drevored nameravajo zasaditi iz Gorice do sredi solkanske ceste. Cesta se primerno razširi, tako da bo na strani šetališče za pešce. V ta namen potroci državni erar 2000 gld., zasebniki zložijo 1000 gld. in kolikor bo še treba v založbo vseh stroškov, plača pa mesto.

Aviso. Dne 19. julija 1889. bode pri c. kr. vojaškem preskrbovalnem magacinu v Gorici javna pis-mena ponudbena obravnava za zagotovljenje potrebnih za seno, slamo za steljo, slamo za postelje, za drva in premog za postajo Gorica, potem za slamo za postelje in drva za postajo Gradiško za čas od dne 1. septembra 1889. do konca avgusta 1890.

Natančneji pogoji in ponudbeni formulari se lahko ogledajo slednji dan od 8. do 12. ure dopoldne pri vojaškem preskrbovalnem magacinu v Gorici. Tu leže tudi za zakupno obravnavo pripravljene zvezki o pogojih in se dōbe izvodi teh zvezkov (na željo tudi po pošti) proti plačilu 4 kr. za polo.

Obširnej razglasi izišli so v „Osservatore Triestino“, v „Tagespost“, (v Graci) in v „Slovenskem Narodu“, (v Ljubljani) v meseci jliji.

Vojaška uprava poklada posebno važnost, da se zelo udeležte tega zagotovljenen kmetske občine in producjati in te še posebno vabi. (Dne 22. junija ob 10 uri bo v istih prostorih enaka obravnava za postajo P. u. t.)

O. k. vojaški preskrbovalni magacin v Gorici.

O. k. višja realka v Gorici kakor tudi vsi drugi državni učni zavodi, končajo šolsko leto jutre.

„Svoji k svojim.“ vesela igra v enem dejanji, katero je spisal g. dr. J. Vošnjak za Vodnikovo slavnost, izšla je v tisku in prodaja se po vseh knjigarnah po 30 kr. izvod. Ker je igra pisana v pravem narodnem duhu in tudi dovršena v obliki, bode gotovo našla mnogo čitateljev. Posebno se nanjo opozarjamo one čitalnice, katere tudi dramatično goje, ker igra ne zahteva nobenih posebnih dekoracij in se lahko igra tudi brez Vodnikove apoteoze, katera je dodana bila le za Vodnikovo slavnost.

Javna zahvala.

Podpisani odbor je globoko ganen po mnogovrstnih suskih ljubezni in prijateljstvu, katero gojijo posamezniki in cela društva do „Slov. bralnega in podpornega društva v Gorici,“ kakor so pokazali o priliki lepih slavnostij preteklo nedeljo, in ker ne more vsakemu posebej izreči zahvale, katero čuti v svojih srcih, zato se poslužuje javno poti in izraža s tem svojo najiskrenejšo in najtoplejšo zahvalo vsem onim posameznikom in družtvom, ki so kakor koli pripomogli k preobrnitvi teju svadnostij o priliki slovesnega blagoslovljenja društvene zasedbe, posebej p. n. gg. dostojanstvenikom in gostom od blizu in s daleka, deputacijam raznih društev, veteranskemu društvu za godbo, pevskim zborom in njih gg. pevodvodjem iz Gorice (Citalica), Kosana, Kanala, Ročinja in od drugod, posameznim gg. pevcem in pevkinjam ter vsem onim, ki so s zavzeto, s podporo, v besedo ali z dejanjem pomogli do prokrsne društvene in ob časih narodno-patriotične slavnosti, katero Gorica ni videla s le s.

V Gorici, 8. julija 1889.

„Slov. bralnega in podpornega društva“
ODBOR.

Poslano.

Na dan instalacije čast. gosp. župnika Čepovanskega se je govorilo pri slavnostnem obedu, da sem se jaz letos s drugim govornikom rodoljubom deležil nekoga shoda na Dunaji, kder so se razpravljale panslavistične zadeve. Ta govorica se je posebno pridno razširala pred čezelnosborskimi volitvami in še zdaj ni prav potihnila; prav veljavne osebe so me že to dni popraševale, kaj je resnice na tej vesti. Zato mi matram v dolžnost javiti, da sem bil prvi in zadnjikrat na Dunaji leta 1878 za časa svetovne razstave in da nisem nikdar gojil panslavističnih namer, tem manj se deležil takih shodov. Mimo grede bodi omenjeno, da bi bili zaradi mojega vpliva na volitve lahko pravo mirno spali — vsi gg. kandidati za čezelnosborske inšadate in da ni ravno trebalo, da se s takimi obrekljivimi govericami oborožijo soper moj domišljeni vpliv.

V Gorici 10. julija 1889.

E. KLAVZAR.

Na drobno in na debelo.

JOŽEF CULOT

v GORICI v RAŠTELIJ;

obilna in mnogovrstna zaloga norimberških, galanterijskih, malih reči in igrač.
Največi izbor blaga za raznoščke (havzararje) kramarje, čevljarje in krojače, potem molkov, svetih podob, roženkrance itd.; priporoča svojo veliko zalogo črns ali lepotičij, tapeterij, olupčevalnega papirja kakor tudi zlate in sreberne podlega za mrtvaške truge po fabričnih cenah, veliko zalogo sveč in veliko zalogo čevljev vsake sorte za male in velike cene in može itd.

POSEBNOST

VRTNA SEMENA

vsake vrste in gotove dobrote.

CENE

tako nizke, da se ni bati tekmovanja.

Na drobno in na debelo.

Furlanska vina,
lastni pridelek

črna po 12 gld. hekto — bela po 13 gld. hekto
oddaja v posodah ne izpod 56 litrov.

SIEGFRIED GIRONCOLI
v Sempetru Villa Betty.

Schwarze, weisse und farbige Seiden-Damaste von A. 140

ble 1. 75 p. Met. (18 Qual.) — versendet roben- und stückweise porto- und zollfrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Seiden-Grenadines, schwarz und farbig (auch alle Lichtfarben) 95 kr. bis 1. 25 p. Met. (in 18 Qual.) — versendet robenweise porto- und zollfrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Naznanilo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da odpre 18. t. m. kram v ulici Via della Croce št. 11. Prodajal bode domača vipavska vina in kraški teran na debelo, in sicer od 56 litrov naprej.

Slavnemu občinstvu se priporočuje:
ANT. ČEBRON,
posesnik v Rifembergu.

Vsakovrstne tiskovine za slavne slovenske občinske urade, kakor tudi raznovrsten papir in vse druge pisce potrebčine prodaja po znižanih cenah

JOSIP PALLICH,

trgovec s knjigami in s papirjem
ter tiskar v Gorici,
na Travniku, h. št. 6.

C. kr. priv. zavarovalno društvo
AVSTRIJSKI „FENIKS“ NA DUNAJI
vstanovljeno leta 1860,
z garancijsko glavnico čez 12.000.000
gld. a. v.

zavaruje proti pličilu spodobnih premij proti škodi provzročeni po požaru in strelji (tudi če ni ognjena) in vsakovrstna zavarovanja dovoljena, prejema tudi zavarovanja na življenje.

Škode je izplačalo društvo, od kar se je vstanovilo do 31. decembra 1888, čez 65.000.000 gold. a. v.

Glavni zastop v Gorici,
Nunska ulica, hiš. št. 3.

Mineralna naravna voda.

Mineralna naravna voda. **CELJSKA VODA** iz **KRALJEVEGA VIRA (Königsbrunn)** **Kontrevnlci pri Rogatec.**
Kisla alkalična voda, popolnoma čista, bogata oglene kisline, najboljše hladilna pijača, kot dobra spoznana proti kašlju, proti boleznim v grlu in v želodci in proti katari v mehurju.
Vrba tega je gotovo obvarovalno zdravilo za tiste kraje, v katerih radi slabe pitne vode se nabaja mrlica in druge kušne bolezni.
V Gorici jo prodaja **ANGEL FORNIZZI**, kakor tudi glavno jedilstvene trgovine in drogerije.
Vodstvo vira v Kontrevnlci, poleg Slatina (Sanorbrunn) pri Rogatici Štajersko.

SLOVO.

Od vseh znancev in prijateljev, od katerih se nisem mogel osebno posloviti, poslavljam se javnim potom ter se priporočam njih nadaljni prijaznosti in naklonjenosti. Po naključju smo bili zadnjič prezali to poslanico.

V ZADRU, 1. julija 1889.

JANEZ KLOBOVS,
c. k. vojaški kurat.

V VSEH TRAFIKAH.

NAJBOLJŠI
papir za cigarete
je pristen
LE HOUBLON
FRANCOŠKI 12 DILEK
Cawley-a & Henry-a v Parizu
SVARI SE PRED PONAREJANEM!

Glavna zaloga za Avstro-Ogersko: OTTO KANITZ & Comp., I. Stoss im Himmel, Dunaj.

Hitra in gotova pomoč pri želodčnih boleznih in njih nasledkih

Najboljši in najdelavniši pripomoček za vzdrževanje zdravja, za čiščenje in za čisto sokor, kakor tudi kr in za pospeševanje dobrega prebavljanja je užu povsod ohranjenje znani in priljubljeni

„dr. Rosa-e življenski balzam“.

Izdolan iz najboljših zdravil — zelišč jako skrbno, upliva dobro pri vseh težavah v prebavljanju, vlasti pri slabem teku, želodčnem krči, kislam vzbuhovanju, krvnem natoku, hemoroidah itd. Vsled te svoje preizvrstne delavnosti je postal le-ta balzam gotovo in utrjeno ljudsko domače zdravilo.

Velika steklenica stane 1 gld., mala 50 kr.
Tisoče priznalnih pisem je na razpolago.

SVARILO!

Da se izoguba prevari, opozarjam te, da je vsaka steklenica dr. Rosa-e balzama, edino le po meni pralno prirojena, v moder karton zavita in da ima na strani napis: „Dr. Rosa-e življenski balzam iz lekarne „pri črnem orlu“ B. Fragnerja, Praga 205-3, v nemščini, češčini, madjarščini in francoščini, ter da na pročelji ima natisnjeno moje zakonito zavarovano varstveno znamko.

Pravi dr. Rosa-e življenski balzam

dobi se samo v glavni zalogi
B. FRAGNER-ja,
lekarua „pri črnem orlu“,
Praga, št. 205-3.

V Gorici pri lekarjih: G. CRISTOFOLETTI, A. EL GIRONCOLI, R. KÜRNER, J. K. PONTONI
Vse večje lekarne v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskega balzama.

Tam se tudi dobi s tisoči zahvalnih pisem priznana:

Prške domače mazilo zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Rabi se, če se ženam prsa usamejo, zapirajo ali strdijo ko otroka odstavljajo; pri oteklinah vsake vrste; pri črvi v prstu in pri zanočnici; če si kdo roko ali nogo zviže; pri morskeji mrvi kosti, zoper revmatične oteklino, kronično unetje v kolenih, rukah in ledjih, zoper odprte rane na nogah in na vsakem delu telesa sploh, pri vnetej oteklini.

Vse bule, oteklino in uirdine ozdravi v kratkem; če se gnoji, izvleče ven ves gnoj ter v kratkem ozdravi.

V škatičjih po 25 in 35 kr.

SVARILO!

Ker se Prško univerzalno mazilo od več strani penaraja, opozarjam, da ga le jaz pravilno izdelujem. Prisko je samo, če imajo rumene škatičje, v katerih je mazilo, nauk, kako je rabiti, na ruščem papirju, tiskan v devetih jeziki, in če so šavite v svetlomodri karton, ki ima natisnjeno varstveno znamko.

Balzam za uho. Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejšo sredstvo za odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 steklenica 1 gld.

Mašne knjige

po isti ceni kot v Ljubljani, prodaja v Gorici v Semeniških nlicah št. 10.

G. LIKAR.